

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
I. em. háttul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtti
10—12 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
hérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BRASSÓ

ELŐ FIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
tésnél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő.

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Gusztáv; Bécsben: Daube G
L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

26. szám.

Brassó, Csütörtök, márczius 4-én.

II. évfolyam 1886.

A nagy vita.

Az országgyűlés alsóháza hétfőn kezdette meg a köztörvényhatóságokra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását.

Ezzel nagy s elkeseredett vita kezdődött meg. Az ellenzék mindkét árnyalata minden erejének megfeszítésével fog küzdeni a javaslat és a kormány ellen. — Szerintük ez a javaslat tulmegy az alkotmányosság határain. A főispán hatáskörének kiterjesztésében látják ők a legfőbb bajt; ebben mindannyian egyetértenek, ez egyiköknek sem tetszik. A többiekben, az egyes részletekben eltérnek közöttük is a nézetek. Vannak, a kik a megyei önkormányzat vesztét siratják; ezek szerint az önkormányzat van a javaslattal leginkább veszélyeztetve. Mások a törvényhatósági tisztviselők kinevezését sürgetik, mert addig, míg a tisztviselők a megyebizottmány önkényének vannak kitéve, jó közigazgatást nem képzelhetnek.

És ezzel szemben ott áll a kormány javaslata, az arany középutat választva. Reformál ott, a hol szükséges. Tiszteletben tartja reform-munkájánál a történelmi fejlődést s habár némi tekintetben igazat ad azon pártáryalatnak, mely a közigazgatás államosítását sürgeti, mindazonáltal nem kíván addig szakítani az ezredéves multtal, a míg arra csakugyan nincs szükség is.

A tisztviselők kinevezésének magunk is hívei vagyunk. Ez által kivonatnának a tisztviselők a választóközönség befolyása alól. A mai választási rendszer mellett csaknem egy egész évet vesz a közigazgatás egy-egy ciklusból. Mert hiába: a kenyér mindenek előtt! — A kinevezési rendszer biztosítaná a tisztviselő jövőjét, melyet a választási rendszer egyenesen veszélyeztet. Hozzon egy választott tisztviselő bármely törvényes és igazságos ügyben ítéletet, mely a többség valamely befolyásos tagjának érdeke ellen van: az illetőnek elejtése elhatározott tény. Hiába, az ember gyarló s saját érdeke által vezetett. Ily eshetőségnek pedig nem igen teszi ki magát bármily tisztviselő.

Csakis ezen szempontból kívánnók magunk is a közigazgatás államosítását.

Az új javaslat leglényegesebb része a főispánokra vonatkozik, a kiknek hatáskörét a kormány kiterjeszti. A főispán ezentul csak-

ugyan képviselője lesz a kormánynak megyéjében. Fel lesz ruházva oly hatalommal, a minőre csakugyan szüksége is van, ha a megyében a különféle pártáryalatok, nemzetiségi aspirációk közepette a magyar állameszmét képviselni, annak érvényt s tiszteletet szerezni akar. — Ott, a hol idegen nemzetiségek nincsenek, ott ezen intézkedés fontosságát fel nem foghatják. Csakis innen van az az erős agitáció ezen törvényjavaslat ellen.

Mi azonban, kik szemtanúi s talán bátran mondhatjuk: szenvedő tényezői vagyunk a nemzetiségi túlzók tulkapásainak, mi érezzük ily hatalom égető szükségét. Mi tudjuk, régen óhajtuk is, hogy kell egy hatalom, mely szükség esetében a törvény szigorával, hatalma minden erejével közbelépjen s azt mondja: eddig s ne tovább!

A főispáni hatalommal való visszaéléstől mi nem félünk. A kit a korona bizalma ama diszes polczra emelt, az bizonyára hatalmával s jogával a közjó hátrányára visszaélni nem fog. Sőt épen ellenkezőleg. Latba fogja vetni hatalma minden súlyát, hogy a vétkek büntetessék. A főispáni jog s hatáskör kiterjesztése réme lesz a hanyag tisztviselőnek s ezzel egyzersmind biztosítéka a közönségnek is, melynek nem ritkán nagyon érzékeny sérelmei vannak: — Bármint agitáljon is az ellenzék a törvény rendelkezésének ezen pontja felett, a nagy közönség csak örvendhet. Oly kevés érintkezése van a közönségnek a főispánnal, hogy ezen hatalom kiszélesbitése reá nézve egyáltalában hátránynyal nem birhat.

Az ellenzék a képviselőválasztásokat hozza fel indokul; ott a főispán a kormány érdekében dolgozik. Ez tagadhatatlanul igaz. De vajjon, ha az ellenzék bármely árnyalata jutna a kormányra, nem kívánná-e ugyanezt az általa kinevezésre ajánlott főispántól?... vajjon megengedné-e akkor, hogy a saját közege elene dolgozzék? — Hisz ez oly természetes valami, hogy ezzel érvelni is határos az abszurdummal. A főispán megtesz kormánya érdekében a mit alkotmányos módon, a törvény tiszteletben tartása mellett megtehet. S ez ellen kinek lehet alapos kifogása?

De van a törvényjavaslatnak még egy pontja, az az oly híressé vált 54-ik §-us. Ez ellen allarmirozták az egész országot. Az a cikk a főispán betolyásáról a bíróságokra vonatko-

zik. Ebben az ellenzék a birói függetlenség megsértését látja.

Van-e ebben a vádban valami? Igaz — annyit pártállásunk mellett is nyíltan megvallunk — hogy az illető pont homályosan volt szövegezve. Némi kételyekre adhatott okot, de távolról sem oly irányban, mint azt az ellenzék feszegette. A főispán eddig is gyakorolt befolyást a bírósági kinevezésekre, gyakorolni fog ezentul is. Arra szükség is van, mert a főispán, a ki megyéjében él, annak viszonyait ismeri, ő tudja legjobban, mily egyénekre van ott szükség s kik ártalmasok ott a közügyre. Természetes, hogy az előbbieket kinevezésre, az utóbbiakat eltávolításra ajánlja. Így kívánja azt a megye érdeke.

Az nem jutott eszébe senkinek — Tisza ezt ki is jelentette — hogy a bíróságok függetlenségét veszélyeztesse. Azt a függetlenséget, mely a sajtószabadság mellett a nemzet egyik legnagyobb disze, azt nem akarta a kormány veszélyeztetni.

E körül azonban már aligha fog nagyobb vita fejlődni. A miniszterelnök kijelentette, hogy — tekintettel ezen cikk ellen kifejezett agitációra, habár az nagy részben indokolatlan — meghajol a közvélemény akarata előtt s elejti azt a cikket.

Szebb magatartást Tisza nem tanusithatott volna. Tettel bizonyította be, hogy kész meghajolni a közvélemény akarata előtt, ha annak aggodalmi vannak valami fölött. Az ellenzék ezt a lépést is kárhóztatta, visszavonulásnak kvalifikálta. Ez által persze csak azt mutatta meg, hogy ha Tisza fentartja azt a cikket, akkor is rossz, ha elejti azt, akkor is; a mi egyértelmű azzal, hogy akár jót teszen Tisza, akár nem, az mindég rossz lesz. — Ily körülmények közt ne csudálkozzék az ellenzék, ha nem bír lábra kapni s a közönség bizalmatlansággal viseltetik iránta. A nemzet meg tudja becsülni azt, ki érte bármi jót tesz s a kinek törekvéseiben az önzetlen hazaszeretet nyilvánul.

Az ellenzék magatartása az új törvényjavaslattal szemben nagyobbára indokolatlan. Ezt be fogja látni a nagy közönség, midőn alkalma lesz a törvény gyakorlati előnyeit megismerni. Mert hogy a javaslat törvényerőre emelkedik — bármint is igyekezzék az ellenzék azt agyonbeszélni — az kétséget sem szenved.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Egy véres év Brassó-Háromszék megyékben. 1612.

Lásd: Deutsche Fundgruben (Neue Folge) Kronstadt. 1860.

1612. február 6-án hétfőn este 7 óra körül a brassóiak néhány községbeliikkel Bolonyába vonultak és 4 holtövényi ártatlan férfit, kik ott bort árultak levágtak.

Ugyanakkor néhány hidvégi székelyasszonyt Földváron a hova menekültek volt, gyermekeikkel együtt levágtak. Bolonyában az asszonyok és gyermekek a házakba égtek. Kedden semmit sem végezve, haza jöttek t. i. a brassóiak Földvár alól.

Febr. 7-én a bolonyaiak néhány földvári, holtövényi és veresmarti embert, kik bort hoztak, elfogtak s mindenükből kifosztottak.

Február 9-én újból Prázsmár felé vonulnak (t. i. a brassóiak) egész éjen át bolyongottak és igaziban megfáztak, másnap szegényen tértek haza.

Febr. 10-én éjjel 10. 11. 12 székely érkezett Bolonyába, 59 embert levágtak, a darabontokból egy dobos és zászlót, a lovasoktól a lovakat elvették és nagy örömmel visszatértek.

Február 17-én éjjel 10 órakor a hajduk Vidombákra és Keresztényfalvára jöttek és sok embert levágtak s nehányat élve el is vittek.

Márczius 28-án este 9 órakor Báthori Gábor Erdély fejedelme Feketehealom alá nyomult és a várat keményen lövette egészen ápril 4-ig. Ekkor a rozsnóiak átadták a várat a fejedelmnek.

Márcz. 29-én a fejedelm 32 brassói, kiket Weisz

Mihály Feketehealomba segítségül küldött, Keresztényfalvánál nyársha huzatott, — a mely brassóiakat a feketehalmiak adták ki a fejedelmnek és nem akarták előbb kibocsátni.

Április 5-én Báthori kevés néppel Törösvár alá ment és Raab János várnagy, másképp Hanklichesser szabó, Horváth Dávid nevű legényével, egy timárral, Kellnerrel a várat neki átadták és a fejedelmet népével együtt a várba beeresztették.

Ápril 6-án Báthori fejedelem Sz. Hermány alá vonult, a kastélyt ápril 10-ig ostromolta, a honnan elindult és estére Hóltövényig, másnap a feketehalmi erdőig vonulva, Szebenbe ment.

Ápril 11-én a hajduk a papírmalomnál 35 brassói darabontot levágtak és nehányat élve elvittek.

Ápril 13-án Raab vagy Hanklichesser János törösvári parancsnokot Horváth Dávid legényével együtt Brassóban a várnyakán előbb megcsönkítették a jobb kart a könyökből, a ballábót a térdből levágták, aztán keresztlbe azaz vízszintesen egy nyársha huzták. Legényt Horváth Dávidot is megcsönkítették és karóba huzták. Hasonlólag egy másik törösvári szolgát Mechelt fenn a hegyen felakasztották. Ezek virágvasárnap előtti pénteken történtek.

Ápril 16-án hasonlólag két törösvári szolgát és egy sz.-pétervári Lamfriche Márton nevű lábaiknál fogva akasztották fel, és másnap a miután egész éjen és napon át keservesen szenvedett és jajgatott, — nehány jó ember kérésére Weisz Mihály megkegyelmezett — a cigány hóhérral a bitófán agyon ütötték. Oh, legkegyetlenebb zsarnok! A másikat is felakasztották, mert Törösvárnál a fejedelmnek feladták.

Ápril 20-án a hajduk Ó-Brassóból sok embert és barmot raboltak el.

Május 17-én a hajduk felgyújtották Bolgárszeget az Angeren levő malommal együtt és sok szászt és sok oláhot elfogtak és elvittek.

Junius hetedikén csütörtökön pünköst előtt a fejedelem követi Erdélyi István és két nemes Weirauch Dávid köhalmi és Frank György besztzerzei bírókkal Brassóba érkeztek és templomban az egész nemesség és szászság előtt levelet és pecsétet előtettek és kívánták, hogy a fejedelemmel békét kössenek, mivel őt az egész ország elfogadta, kik azonban őt gunynyal és csufással elvetették és nihilominus ezután mondani fogják: sic volimus!

A városból a hajdukhöz követekül küldettek Forgais Mihály, Katner Bertalan, Honter János a tanácsból, a községből pedig Bánfi Péter, Kozák György és Helner Márton.

Junius 11-én pünköst hétfőn a fejedelmi követek a városból ki és a mieink bebocsáttattak.

Junius 25-én megérkezett Oláhországból Benkner János, magával hozván 18 törököt és 200 ráczot a hajduk előzésére.

Julius 2-án a hajduk a mezőn Bolonyán kívül a Galgota (Csigahegy) mellett a brassóiakkal harcoltak.

Julius 14-én a brassóiak Rozsnyóra vonulnak a vár bevételére, de gyalázattal jöttek vissza, hoztak 250 juhot az oláhoktól, a szegény rozsnyóiakat — nehány német személyt — levágtak, nehányat megsebesítettek, nehány fehérsépet, asszonyt és szolgát elfogva magukkal hoztak. E közből pedig a hajduk Ó-Brassóból négy lovat és négy embert elraboltak.

Belföld.

A kongrua-ügyben az elégtelenül javadalmazott lelkészek állapotának javítása czéljából, Trefort miniszter által összehítt vegyes bizottság, mely az illető miniszteriumok (belügy, igazságügy, pénzügy, vallás- és közoktatásügy) s a püspöki kar képviselőiből (Haynald, Samassa, Schlauch) alkottatott, márczius 8-án tartja első ülését.

Országgyűlés. A képviselőházban a köztörvényhatósági javaslat tárgyalása 1-én kezdődött. Dárday Sándor előadó kifejtette tartalmát, szép magvas beszédében, hogy e tvjavaslat czélja az állami igazgatás s az autonómia közti köteleket szorosabbra fűzni s az állam befolyását az autonómia biztosítani. E javaslatok után a közigazgatási bírásokodás létesítésének kell következnie. Ajánlja a javaslat elfogadását. Tisza Lajos szolt ezután a javaslat mellett. A maga részéről — úgy mond — pártolja ugyan a tisztviselők kinevezését, de a reformot későbbre kell halasztani. — Grünwald Béla a javaslat ellen szolt s határozottabb, egységesebb reformokat kíván a tisztviselők kinevezése körül.

A képviselőház a véderőbizottság s a népfölkelelési tvjavaslatot általánosságban 2-án elfogadta. Fejérváry miniszter kijelentette, hogy a népfölkelelés szervezése nem fog nagy költségbe kerülni.

Bede Kovács Kálmán miniszter kitüntetése. Ő felsége a király Bede Kovács Kálmánnak minisztersége tizedik évfordulója emléknapiján legkegyelmesebb üdvözlét küldte.

Külföld.

Törvényjavaslat a szocialisták ellen. A szocialistákra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság febr. 28-án folytatván a részletes vitát, a törvényjavaslat 5—10-ig terjedő szakaszait elfogadta. Az a határozat, mely szerint utolsó fokon a miniszterium dönt, élénk vitát keltett. Taaffe kormányelnök nyilatkozata után, hogy távolról sem akarja kétségbe vonni a közigazgatási törvényszékhez és a bírói törvényszékhez intézendő felebezés jogát, de annak a törvényjavaslatban való megemlítését czélszerűnek nem tartja, a bizottság az előterjesztett indítványokat mellőzte.

A keleti válság.

Athén, febr. 28. A hatalmaknak a béke érdekében kifejtett erős pressziója következtében a miniszterium lemondásra határozta magát.

Szófia, márcz. 1. Minthogy a szerbek a bolgár határon katonai tüntetéseket rendeznek, kiadatott a parancs, hogy a keletroméliai összes behívott csapatok ide Szófiába induljanak. A fejedelem a határra megy.

Belgrad, márcz. 2. Szerbia elfogadta a porta azon indítványát, hogy a szerb-bolgár békeszerződésre vonatkozó török javaslat azon része, mely a barátságos viszony helyreállításáról szól, töröltessék.

Nagy munkás-sztrájk. Dékazevilleben szörnyű izgatottság uralkodik. A préfekt minden törekvése hasztalannak bizonyult a munkások lecsendesítésére. A munkások tömegesen állnak az utcákon, melyeket lovas őrszolgák czirkálnak be. 1-én erősítésül még egy gyalogsági zászlóalj érkezett oda. A helyzet igen válságos.

Julius 13-án a hajduk Ó-Brassóban 14 embert megfogtak és elraboltak, a tatárok és törökök közül a legelőkelőbbeket.

Jul. 21-én jö haza Benkner Hannes Oláhországból, hozván magával 200 (si verun) oláh lovas és gyalogost, kikkel jött Géczy András a brassóiak fejedelemé, Weisz Mihály kedvence.

Julius 24-én mindezen katonák Oláhországba szaladtak, itt hagyván Géczyt magára a törökökkel, isten tudja mi lesz ennek kimenetele.

Julius 26-án a hajduk Ó-Brassóból Repser Gergent és sok népet elraboltak.

Julius 28-án Weisz Mihály szebeni Kamner Pétert és segesvári Kirschner Mihályt (kik onnan Brassóba szöktek) és már egy év óta Brassóban éltek, az egész ország nevében (miről ez semmit sem tudott) a török portára küldötte, törökök és tatárok hívására, hogy elpusztítsák az egész székelyföldet és Erdélyt, hogy ő becsületben és életben maradjon. Azonban ebben nyeka szakadt, nem találtatott méltónak a földbe temettetni, hanem testét a kutyák ették meg.

Augusztus 16-án a székelyek a rozsnyói várból Kersztényfalva, Vidombák és Feketehalmon át a város kapujáig jöttek, de a brassóiak, oláhok, rácok, törökök és tatárok elfűzték őket és mintegy 70-et közülök részint megöltek, részint elfogattak és vasra vertek.

Szeptember 25-én Géczy András fejedelem és Weisz Mihály kancellarius si fata voluissent (ha a sors úgy akarta volna) a brassói összes haderővel nagy ágyukat vévén magukkal Földvár alá mentek, hogy a várat a székelytől elfoglalják, ahol Deák Balázs volt a parancsnok és egész éjfélig löttek, de mit sem értek.

Res saxonicae.

Ugyan nyomja valami a szívöket a mi kollégáinknak. Arról az álmokképben látott „Gleichberechtigung“-ról nem tudnak lemondani. A „Kr. Ztg.“ 49. számában ismét csak rátér a dologra. Már czime: „Egyenjogusítási mese“ is elárulja, hogy ő tulajdonképen mit akar.

Kezdi azzal, hogy „a magyarok oly szívesen utálnak arra, hogy a nemzetiségi törvény a hivatalok s méltóságok betöltésénél egyenlő jogokat ad a nem magyar ajkuaknak is. Azután idézi a nemzetiségi törvény 27 §. s további §§-ait, mely szerint nem magyar főispánokat is kellene kinevezni. Igen bizony! Kellene. Ha ugyan volnának arra való embereik. Ha jobbjaik — mert hogy közöttük is vannak jók, nem tagadjuk, sőt készséggel elismerjük — rossz utakon nem járnának. Lám, a ki ember a talpán, ha mindjárt szász is, az még főispán is lesz. Mióta van Szeben megyének már szász főispánja? Wächter Frigyes és dr. Brennerberg Mór olyan férfiak, kiknek párját a szász nép között Diogenes lámpájával is hiába keresnők. Ott vannak szász nemzetiségi tanfelügyelők — pedig tanfelügyelőnek lenni sem megvetendő dolog! Vannak szász és román törvényszéki s járásbírák, — no meg kuriai bíró is van. Pedig ezek mind szép állások!

Az igaz, nincs se szász, se román államtitkárunk, meg miniszterünk. És aligha nem ez ütött szeget az ő fejécskéikbe. De hát hogy is ne! Hisz, ha lehet horvát miniszterünk, miért ne lehetne külön szász s külön román miniszter is? Ekkor volna Magyarországnak csak boldog egy ország. Folya a tej és méz, mint a bibliai Kanaan földén.

Ezek körül az eszmék körül forog az a szép vezércikk, mely különben nem egyéb, mint a hírhedt „Romänische Revue“ czimű német folyóirat februári füzetének kivonata. Statisztika az, hogy a miniszteriumokban hány román tisztviselő van. Ezekre az adatokra mondja a Kr., hogy „felette érdekesek és tanulságosak.“ Elhiszszük, hogy neki azok. Mi pedig csak nevetünk a fölött, hogy ugyan mire jut még ezeknek az uraknak idejük.

Hogy az általa kisütött statisztikát phrázisok követik quantum satis, hisz az, ha csak ily szászokról van szó, természetes.

De hát ki fog mindezekre reflektálni! Még rossz néven találná venni azt tőlünk a t olvasó

Egy tanácsos azonban szolgálhatunk ezeknek az uraknak. Vannak a szászok között s ép úgy, ha bár kisebb mértékben, a románok között is, tanult, művelt emberek. Ha ezek szakítva eddigi maguktartásával, a hazafiságot nem tennék árucikk tárgyává, melyet annak adnak el, a ki legtöbbet ad érte, — ha épen ellenkezőleg nyíltan s feltétlenül elfogadják a magyar állameszmét: úgy legyenek meggyőződve, hogy fiaik közül még többen jutnának állami hivatalba. Elenségét nem szokta senki házába fogadni, mert akkor úgy jár, mint a közmondás elég találóan mondja: „Adj a tőtnak szállást s kiver a házából.“ A, bizony uraim!

Már 50. számában ismét érdekes dologgal foglalkozik a néni. „A kétnyelvűség az iskolában“ az a czime vezércikkének. Majd meglátjuk jövő számunkban, ha ugyan érdemes lesz azzal foglalkozni, hogy ott mit akar.

Kiábrándító.

hetek, a földvári templomot kirabolták és még azon éjjel gyalázzal visszaérkeztek Brassóba.

Szeptember 25-én a székelyek Vidombákról és Kersztényfalváról a rozsnyói várba vonultak, a jobb ágyukat és vagyonukat magukkal vették és a kastélyokat pusztán hagyták.

Szeptember hó 28-án a székelyek Földvárról kivonultak.

Október 8-án Géczy András és Weisz Mihály, Hettner stb. a Ráduly vajda segítségével, melyet Oláhországból küldött és az egész brassói haderővel és a falukbéli szászokkal, székelyekkel, oláhokkal, törökökkel, tatárokkal és szász diákokkal stb. a városból kivonultak, nem mint hadjáratra, hanem mint lakadalomra, nagy pompával és sok vagyonnal, mert némelyik mindenét magával vitte és sokat rakott magára, hogy annál többet eladhasson(?) és mindent össze felvásárolhasson(?) hogy a szegényeknek semmi se maradjon. nagy ágyukat is vittek, hogy a székely földet elpusztítsák és Géczyt a fejedelmi székbe ültessék. Bevették Uzon várát, abban 20 ember volt, onnan okt. 14-én Földvárba vonultak.

Okt. 16-án érkeztek a Báthori hajdui, a székelyek t. i. Földvár alá, a brassóiak táborát megtámadták és az egész brassói sereget szétverték s többet mint 1500-at levágtak, részben élve elfogták, kiknek azután drágán kellett kiváltani magukat és az egész több mint 25,000 frtra rugott. És elestek ebben az ütközetben Weisz Mihály *fox et lerna omniom malorum* azaz: minden nyomornak okozója és sok feju kigyója, a ki miután a Barczánál lováról leesett, a székelyekből tovább nem mehetett, fejt egy hajdu

„Elmélkedések nemzetiségeinkről.”

(Folytatás.)

Vannak csekély számban úgy az erdélyi szász, valamint a románoknak is falusi papjaik, kik reájuk bizott községek valódi lelkiatyái. Nem tudnak ezek a politikával s nem rántják le a másájk polgártársat oly szándékból, hogy keltsenek ellen alaptalan ellenszenvet.

Mint a béke és felebaráti szeretet hivatott hiedetöi, kizárólag szent hivatásuknak, a lelki és testi üdv előmozdításának élnek.

Ezen derék, tiszteletreméltó férfiak méltók arra a feltétlen bizalomra, mivel községeik megtisztelik.

Mindenki kikéri tanácsukat, mielőtt valamihez komolyan hozzáfogna; s arra is, mit maga meg nem tud itélni; s jó papja gyakran megmenti a pertől, a meddő, éretlen politizálástól és a hamis próféták körmeitől. — De, mint jelzém, ezen fajta lelkipásztorogyeren vannak nemzetiségeink között elszórva.

De a jók- és jámboroknak ezen kis csoportjával szemben egy falanx áll, mely ellenkezőjét tartja az idevité eme szavainak: „Vegyétek magatokra az éjarmomat és tanuljatok tőlem; mert én szende lelkes és szívből alázasos vagyok; így megelétem a lélek nyugalmát.“ Igen ám, könnyű ezt mondani! Előttük nem bűn a nép békéjének feldulása, a haza jó hírnevének beszennyezése, a mihez ők szóval és írással járulnak. A haza emlíni élnek, de nem éreznek vele és alattomos aknaharczot folytatnak ellene!

És a harc, mit hasonérzelmű társaikkal hazájuk ellen folytatnak, nem valami népboldogító, lelkedést keltő eszméért folyik, és az általuk használt fegyverek nem a műveltség emelkedettebb színvonalán álló társadalmi osztályok, nem az igazság és nem a méltányosság; hanem a pátos, a rágalom nyilai, miket ellenük szórnak, nem egyszer pattannak vissza az ijásra, ez érzékenyebben megsebezvén, mint azt, a kinek épen szánva volt.

Az emberiséget vezérlő főmomentumok: a jogtisztelete, a szeretet és a magasabb becsvágy, mely mindig kész az idegen érdemet is feltétlenül elismerni — soha sem képezték cselekedeteik indokait. Ezeket pótolták kevésbé szeretetre- és tiszteletreméltó szenvedélyek.

„Az ökor ismeri vevőjét és a számár gazdája jászolát“, mondja a próféta. Az egyszerű, műveletlen ember, bármint legyen sorsa, ellenállhatatlanul odavonzódik a nyomoru hanthoz, melyen egykor szegényes bölcsőjét ringatták. A már magasabb fokon álló embernél ezen vonzalomból ered azon magasztos érzet, minek a neve: hazaszeretet.

Az elégedetlen, hetvenkedő szász és román utórák nem ismernek oly hazát, mit ők teljes odaadással szeretni tudnának. „Ubi bene, ibi patria“; csak hogy ők sehol sem érezhetik jól magukat, mert nélkülözik a legfőbb polgári erényeket: a törvények és az állam iránti tiszteletet és az igazi urbanitást.

A hazaszeretet előttük oly értékpapir, mit a körülményekhez képest hol német, hol román, muszka, vagy ha a szükség kívánja, magyar pénzre is felváltanának. Szívesen átengedik annak, ki többet ígér. — De ezen kötvénynek már igen csökkent az értéke egy Németországban, mint Romániában is. Ott nem keltenek a lármás, toladó agitátorok; a Dimbovicza mellett pedig rossz szemmel nézik a bujtogató ro-

ki őt nem ismerte, levágta, csufságra egyik közkatonától a másikhoz jutott, míg végre a fejedelemhez Szebenbe küldetett, a falakra tüzetett és temetetlen testét a kutyák ették meg. Esett Heltner György is, kinek fejét szintén levágták és a fejedelem táborába kitétték, teste pedig temetetlen maradván. a vadak ették azt meg.

Oh mily sok gyászos özvegyet és árvát csináltál te Weisz Mihály! Így lön vége kevélységednek és ostobaságodnak.

Géczy alig birt innen megmenekülni.

Közi K. F.

Apróságok.

Nem tudhata.

Egy ur és egy hölgy a szállóba lépnek; a főpinczér mély hajlongással:

Aláz' szolgálja! Szobával szolgálhatok? Van egy kitűnő az első emeleten!

— Két szobát kérünk.

— Ugy? Nem tudhattam, hogy uraságtok házasok.

A szív politikája

— Kedves Ida, bemutatom neked jövődöbelimet.

— Tudnak már szülőid választásodról?

— Nem. Én a titkos választás hive vagyok!

Udvarias

— Kedves férjem, a kalapom nem tetszik többé. Nem harmonizál hajam színével.

— Ezt meggondolhattad volna, mielőtt vetted;

— A kalapot?

Nem, a hajam.

Tru Școala Cluj-Napoca.

mán eredetű „idegeneket”. Idehaza leghasznosabban értékesíthetnék mind a maguk s mind a haza előnyére, ha ama szép papírt nem hamisítják és szolid biztositékokkal ellátják. Mert eddig csak hitelvesztett, értéktelen papírral kufarkodtak, mely dacára a német-professzori bizományoknak és a kétes hitelű »Schulverein«-nak, eddig senkinek sem kellett.

Valóban páratlan azon határtalan szanszkulotizmus, melylyel a szászok és románok hamis prófétái a jámbor nép szellemét elrontják, benne oly eszméket és vágyakat keltvén, mik nem vezethetnek egyébre, mint a hiszékeny nép saját kárára! Meg nem gondolván azt, miszerint a magyar kormány türelmének és a magyar igazságszolgáltatásnak is megvannak a maga határai, s nem bírnak annyi eszélylyel, hogy belássák, miszerint az a páratlan — eddig is már túl-messze ment — türelem, mit a törvényes kormány kihívó magaviseletükkel szemben tanúsít, oly aranyhíd, melyen még most visszatérhetnek a béke és a polgári erények egyenes útjára.

Igy soká nem mehet. De még most elkerülhető volna a végső rendszabály, t. i., hogy az állami hatalom legkeményebb seprőjét alkalmazza ezen Augias-istálló kítakarítására, ha a nemzetiségi papok evangéliumi és a néptanítók nevelési hivatásukat, a szentírás parancsai szellemében, hiven és lelkiismeretesen teljesíték; politikai kontárkodásuk úgy sem válván a nép üdvére, ezt legjobb esetben tévútra vezeti és erkölceit megrontja.

Ha e két osztály ily irányban hatna a nép fogékony lelkiületére: ez esetben a nemzetiségi sajtó hazafiatalan, izgatásból élő része csakhamar elnémulna, vagy saját zsirjába belefulna.

(Folytatása következik.)

Tanügy.

Tankönyvek megjelenése nem tartozik a ritkaságok közé. Sőt ellenkezőleg, azok gomba módra teremnek. Ha mindazonáltal megemlékszünk e helyen egy szerény, kis elemi iskolai tankönyvről, teszszük azt azon okból, mert ez a könyvecske s különösen az általa indirekte felvetett eszme valóban figyelmet érdemel.

Vécsei János áll. polgári iskolai tanár Fogarason »Földrajz a fogarasmegyei elemi népiskolák III. osztályai számára« czimen egy nyolczadrét alaku 76 oldalra terjedő tankönyvecskét adott ki. A mű pályanyertes munka, kiadva a fogarasmegyei tantestület megbízásából.

Maga a czim is elárulja már, hogy helyi érdekű, t. i. Fogarasmegye iskolái számára. A mit róla mondhatunk, azt röviden abban foglalhatjuk össze: kitűnő beosztás, helyes alapelv s gondos feldolgozás. A mű egy kis monographia. Teljesen felöleli Fogarasmegye földrajzát s a mi benne nagy érdeklél bir, az egyes történelmi események rövid, de találó alkalmazása. — Ezenkívül természetesen felöleli a munka az általános földrajzi ismereteket, melyeket a miniszteri tanterv az elemi iskolák harmadik osztálya számára előir. Három részre van beosztva. Az első rész a földrajzi előismereteket, a második rész Fogarasmegyét részletesen, a harmadik rész pedig Fogarasmegye általános viszonyainak összefoglalását tárgyalja.

Maga a mű megérdemli a teljes pártfogást s bár az elemi iskola apró gyermekei számára van írva, bizonyos nagyobb érdeklél birhat azokra is, a kik Fogarasmegyét kevésbé ismerik s az iránt érdeklődnek.

Nagy hátrányára van ezen derék művecskének az irtózatossok sajtóhiba. Néhány fordítási hibát is találtunk benne egyes hegyek elnevezésére nézve, mint pl. »Zeidner« hegy, a minek magyar neve is van, t. i. »Feketehalmi hegy.« E fogyatkozások azonban elenyésző csekélyek a mű belbecse mellett s tekintve azon körülményt, hogy a gyermeknek az iskolában kellene megtanulja legalább s első sorban saját szülővárosát s megyéjét ismerni, *ohajtandó volna egy részt, ha a vallás s közoktatási miniszter ezen tankönyvet kötelezővé tenné Fogarasmegye valamennyi elemi iskolája részére*, — másrészt azonban minden megye tantestülete követné e jó példát (Brassó megye magyar földrajza, úgy tudjuk, avatott kezek által megírva, már készül is) s megíratná ily irányban megyéje földrajzát s annak az illető megyék megfelelő iskoláiban leendő kötelezővé tételére megkeresné a minisztert.

Ez a kis mű szerző sajátja s 25 krért kapható Thierfeld testvérek könyvkereskedésében Fogarason. — Felesleges a mondottak után a munkát melegen ajánlani az érdeklődők figyelmébe.

Vidéki élet.

— Bál Kovásznán. —

Kovászna, 1886. febr. 28.

Ne csodálkozzék a t. szerkesztő ur, ha innen, a »Pokolsár« tövéből is megkeressük b. lapját, hogy egy kis bali tudósításnak kérjünk helyet.

A helyben megalakítandó »önkéntes tűzoltó-egylet« alapja javára f. hó 27-én álarczos bált rendeztünk.

Megvalljuk, hogy nem a legszebb reményekkel kecsegtettük magunkat, tekintve, hogy az idei iszonyu hosszú farsangban úgy Kovásznán, mint vidékén is egymást érték a tánczvigalmak, — másrészt pedig egyetünk még meg sem alakulván, némi bizalmatlanság uralkodott közönségünk egy részében.

Minő kellemes volt azonban csalogódásunk, midőn a várt kevés közönség helyébe mintegy rohamosan nőtt a vendégek száma, úgy hogy este 8 órakor, mikor megharsantak a zene hangjai, a terem már zsúfolva volt, alig adva helyet a később érkezőknek.

Az álarczosok között volt néhány ügyes, érdekes alak is. Így például nagyon szépen alakított a *bohóc* (pojác) az *okos-bolond*, a ki igen tulpraesett élezekeket eresztett meg, a min az egész társaság felvidult; a *japán*, a *két betyár*, a *zsidó s halászegény*. Ezeken kívül volt két gyönyörű alak, a mi vérünkben való külsőleg s belsőleg, a *két székelly menyecske*, a kiken megállt a szemünk.

A mulatság felette kedélyes volt s tartott kora hajnalig, a mint az nálunk már szokás. Hölgykoszorn gyönyörű volt. Leírni nem mertem, nem akarván esetlegesen kifejejtés által egyet is megsérteni. Annyit azonban bátran mondhatok, hogy a sok szép leány s asszony számot tett volna akármely nagy városban is.

A jövedelem meglehetősen volt, melyből jut valami a felszerelésre s más szükségletekre. Így már most két czélt értünk el. Tánczoltunk, mulattunk s a mellett lehetővé tettük azt, hogy vagyunkunk védelmére tűzoltóságunk legyen. Bár ne volna reá soha szükségünk!

i-m.

Irodalom.

Méhner Vilmos jeles kiadónk ismét négy füzetet adott ki *Vas Gereben összes munkáiból* (1—10). A 10-ik füzettel befejezi a »Régi jóidők« czimű gyönyörű regényt s egyszersmind az első kötetet is. — Ugyanezen füzettel kezdődik a második kötet, még pedig a »Nagy idők — nagy emberek« czimű szép korrajzzal. A szép s izletesen kiállított műhez Gyulai László gyönyörű illusztrációkat rajzolt. Egy-egy füzet ára csak 25 kr. Ajánljuk a t. olvasóközönség meleg pártfogásába.

»A magyar zsidó ifjuság lapja« czimen egy heti ifjusági lap jelenik meg Budapesten Halász Nándor iskola-igazgató szerkesztésében. Ezen vállalat nem rossz, a mi a füzetek tartalmát illeti, — mindazonáltal igen kellemetlenül érintett. Akaratlanul is az a kérdés merül fel a füzet láttára, vajjon ezután visszaesünk-e a középkorba s minden felekezet ifjuságának külön folyóiratai lesznek-e. Ily irányu vállalatokat s legszerencsétlenebb gondolatoknak kell tartanunk, mert ez által a vallásos elkülönzést erősítjük, emeljük a különben csak rég lerombolásra érdemes chinai falat. Az egyházi lapoknak igen, de meg van-e létjogosultsága a külön katolikus, evangélikus, református, zsidó stb. ifjusági lapoknak? — Szerintünk nincs.

Mi a mai zsidó ifjuságot — melynek ez a vállalat szánva van — oly hazafiasnak tudjuk, abban a szellemben nevelik őket a magyar iskolák, hogy annak ily iratokra szükségök nincs. Ha pedig vallásérkölesöt akarnak ezek fejleszteni, arra ott a hittanító. Vannak életre való ifjusági lapjaink, legjobb íróink csoportosulnak azok köré, olvassa az ifjuság azokat — vallásra való különbség nélkül.

Helyi és vidéki hírek.

Örömhír. Gróf Bethlen András főispán ur Ő méltóságát — mint értesülünk kedves szeretetreméltó neje, szül. Mocsonyi Livia, egy újszülött leány gyermekkel ajándékozta meg. Főispánné Ő méltósága s az újszülött jóegészségnek örvendenek.

Széllhűdés érte ma reggeli 10 óra előtt helybeli lakos Boori Bömche Frigyes udvari tanácsost, a ki a széllhűdés következtében azonnal meghalt.

Sorozás. Egy épen most érkezett honvédelmi miniszteri leirat alapján az idei főszorozásra a honvédség legcsekélyebb szükségletének fedezésére a IV. korosztály, t. i. az 1863-ban született hadkötelesek is behívatnak. Ennélfogva a reklamációra valamint az egyéves önkéntességre s a tetleges szolgálat alól leendő felmentésre vonatkozó kérvények sürgősen nyújtandók be a tanácsnál. Brassó város sorozó bizottsága márczius hó 15. 16. 17 s 18-ik napjain működik a Nr. 1. szállodában. Márczius 15-én az I. s II. korosztályiak azaz az 1866 s 1865-ben született hadkötelesek reklamáció iránti kérvényeit fognak tárgyalni; 16-án megvizsgálatnak az I. korosztálybeli hadkötelesek, 17-én a II. korosztálybeliek; 18-án a III s IV. korosztályiak — a kik 1864 s 1863-ban születtek, vizsgálatnak meg s ugyanekkor fognak ezen korosztálybeliek reklamáció iránti kérvényeit tárgyalni, valamint a reklamált ifjak is megvizsgálatni. — Figyelmeztetnek tehát különösen az 1864 s 1863-ban született ifjak, hogy a véderő törvény egy napon belül

delkezése szerint kötelesek személyesen megjelenni a sorozó bizottság előtt, még pedig f. évi márczius 18-án d. e. fél kilencz órakor, minthogy ellenkező esetben reklamáció iránti kérvényeik tárgyalatni egyáltalában nem fognak.

Hirtelen halál. Szelke József, a helybeli róm. kath. főelemi iskola szolgálja hosszabb idő óta betegeskedett. Folyó hó 2-án délben, a mint az árnyék-székre ment, ott hirtelen meghalt. Özvegyet s négy gyermeket hagyott hátra.

Halálozás. Biró Gyula helybeli cipészraktárl tulajdonost sulyos csapás érte. Fiatal neje folyó hó 1-én jobblétre szenderült, hátrahagyván egy bánatos férjt s hat kis gyermeket. Temetése márcz. 3-án ment végbe nagy részvét mellett. Béke poraira!

A szintilalom. Felszólalás érkezvén be hozzánk az iránt, hogy a szász és román deákság dacára a belügyminiszter hirtelen is közzétett rendelkezések meg mindég a szász, illetve román színekkel díszített sapkákat s ugyanily szini öveket viselnek, — sőt még kirívóbban külön ily színű szalagokat is használnak, figyelmeztetjük ezen körülményre a városkapitányságot, mint a rendelet végrehajtására hivatott közeg. A szintilalom a deákok sapkájára is vonatkozik.

Bartesch-monumentum. A Keresztényfalván ez előtt évekkel Bartesch által épített korcsmaépületnél feledékenységből kimaradván egy szükséges épületrész, — némelyek szerint nevezett község most a korcsma kiegészítésével a nevezett monumentumot szándékozik megszerezni.

Végtárgyalás. A helybeli törvényszék f. hó 3-án tartott végtárgyalásán Veres Gyula ügyvédet felmentette. Lapunk jövő számához a tárgyalás lefolyását gyorsírói jegyzetek alapján mellékelten veszi a t. olvasó.

Csikmegyei hírek. Rendes tudósítónk február 27-iki kelettel következőket írja: Cs.-Szt.-Domokosi illetőségű Török Hara János, a ki romániai Bákóban volt szolgálatban, a sorozásokra hazahivatván, Bákóból Mojnestre utazott, hogy ládáját — a melyben pénze, ruhája s fehérneműje volt elhelyezve — továbbíttassa. Megfogadta palánkai Rosiu Petrátye korcsma egyik fuvarosát, a kinek 50 bánt fizetett, hogy a csik-gyimesi vámgig szállítsa. Utközben a fuvarosok arra hírták Harát, hogy velők előbb Petrátyéhoz menjen, a hol ők letéve a bort, várjon rájuk meleg szobában. A szegény székelly legény várt, miközben a fuvarosok átötköztek titokban, nehogy arra ismerhessen, a kinek ládáját átadta. Mikor a legény ládáját kérte, eltagadták azt. A legény hiába járt panasza a hatóságokhoz, sehol sem hallgattak reá. Így járnak el a román hatóságok a magyar alattvalókkal.

A magyar lovar-egylet most rendezi a harmadik nagy Kincsem-sorsjátékot 4788 nyereménnyel készpénzben. A főnyeremény 50,000 frt, továbbá vannak 10,000 frt, 5,000 frt stb. forintos nyeremények. Miután ezen kedvelt sorsjátéknál a nyereménykilátások igen kedvezők, és a húzás már a jövő hónapban történik, a Kincsem-sorsjegyek már ma is nagy keresetnek örvendenek.

Öngyilkos katona. Debreczenben m. csüörtökön éjjel 1 órakor Rosz Lajos nevű, 19 éves, csehországi születésű örvetető a csapó-utczai Kovács-kaszárnyában katonafegyverével mellbe lőtte magát. Rósz szerelmes volt egy bormérő leányába, de ez nem viszonzta szerelmét s a reménytelenség tudata vitte a halálba a fiatal katonát. Ez öngyilkosság Debreczenben a múlt héten a harmadik eset volt.

Sikkasztó postamester. Temesmegyében, Folyán elfogták Szirbu Szvetozár postamestert és községi jegyzőt. Valami rendtelenségre jöttek rá a postakezelésben, s Meszlényi postafelügyelő február hó 23-án megjelent Folyán; vizsgálatot tartott s 485 frt hiányt fedezett föl.

Rövid hírek. *Éh-inség.* Londonból távirják, hogy Kelet-India több vidékén az éhség tifusz dühöng. — *Londonban* a Conventgardenben leégett a híres virágcsarnok a múlt héten. — *Laibachból* jelentik, hogy a Rudolf-vasuton a sineken halva találták Kalan Mátyás zancheni birtokost; a vonat gázolta el. — *Nagy betörést* követtek el Berlinben; egy ékszerész boltját feltörték s abból kétszáz darab aranyórát és más ékszereket elvittek.

A legöregebb ember. Detroit községben (Michigan) mr. Datte néger, kit eddig a világ legöregebb emberének tartottak, 122-ik születésnapján meghalt. — 138 utódja volt jelen temetésén.

Tűz bálban. Folyó hó 1-én éjjel Budapesten a gyermekmenhely álarczosbálja alatt a Vigadó padlásán tűz ütött ki. A bali közönség a rendőrség felszólítására baleset nélkül szétoszlott. A tűz nagyobb mérvet nem öltött s egy óra után eloltatott.

Ingatlanok bírói árverezése.

Brassóban a telekkönyvi hivatal helyiségében 1886. évi márczius 5-én délelőtti 9 órakor Kiroju Stefan és Mariának ingatlanai 729 frt. kikiáltási ár mellett; bírósági kiküldött Maager József kir. közjegyző.

Szerkesztő postaja.

M-y, Segesvár. A tudvalevő ügyben várják a választ. Fehér-e. vagy fekete? — kérünk tudósítást. Szívélyes üdvözlötünket!

M. M., Héviz. Vettük b. sorait s a lapot a kívánt címre küldjük tovább. A 20 krnyi többlet az ugyanennyi postaköltségből ered.

M. I., Kovászna. Kérünk mennél gyakrabban érdekes tudósításokat. Mindég szívesen látjuk.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Székely József.

H I R D E T M É N Y E K.

34---1886. e. k. tanács.

(93) 1---3

Árlejtési hirdetmény.

A fogarasi ev. ref. egyházközség felsőbb helyen nyert jóváhagyás következtében templomát kijavíttatni szándékozik, mely a következő munkacsoportokat foglalja magában:

1) Kiszáritási munkálatok, u. m. a templom körüli földleásás, scorpirozás — a templom padolat alatti betonozás, kapcsolatosan az agyagfeltöltéssel, cement-vakolat és aszfaltírozás... összesen 3006 frt 73 kr.

2) Némi átalakítási és ujonnan emelendő kőmives, kovács és asztalos stb. munkák helyreállítása, összesen 1754 frt 06 kr.

A fent emített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1886. évi márczius hó 18-ik napjának d. e. 10 órájára az egyháztanács gyűlés termében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik, melyre külön csoportban és együttesen is rendszeres zárt ajánlatok tételhetnek.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett egyház lelkésze Pánczél Károlyhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett lelkészi hivatalnál naponként megtekinthetők, vagy díjazás mellett lemásolhatók.

Kelt Fogaras, 1886. márczius 1-én.

Az ev. ref. egyháztanács.

Egy segéd,

ki a kézmű (manufaktúr) áru szaktan járta s mindhárom országos nyelvet bírja, — felvétetik

Hisenstein M.-nál, Brassóban.

(92) 1—3.

Minden versenyt tulnyomó olcsó árak és szilárd kiszolgálát.

Figyelemre méltó

Tutsek E. temetkezési intézete Brassóban

Nagy-utca 543. szám, a Montaldo-féle ezukrázattal szemben.

Alólirt temetkezési intézet ajánlja a nagyérdemű közönségnek előforduló halálesetek alkalmára jól berendezett raktárát, hol minden e szakmába vágó a temetkezéshez megkívántató cikkek dús választékban és feltűnő olcsó árakban találhatók.

Intézetemben bármikor szolgálhatok a legizlésteljesebben összeállított „Lucius” illetve finom halotti kiállításokkal is, melyeket nagyon illő árban számítok.

Továbbá átválal intézetem mindennemű és rangu teljes kiállításokat. Kapu- és szobadíszítéseket osztály szerint, olyformán, hogy az illető gyászoló családnak semmi utánjárásra nem lesz szüksége, melyeket gyorsan, pontosan, izlésteljesen összeállítva, és jutányos árban elvégez.

Raktáramon dús választékban találhatók külföldi készítésű galvanizozott pléh koszorúk porcellán virágokkal díszítve, ugyancsak nagy kiválasztás a legelső bécsi gyártmányú művirág-sírkoszorúkból.

Koszoru szalagok minden színben, a legolcsóbbtól a legfinomabb fajtáig.

Az intézet saját halotti díszkocsija

a szükségelt halottvivőkkel együtt a nagyérdemű közönség becses rendelkezésére áll minden időben.

Bizományi gyári raktár a bécsi orsz. szab. hermetizációs légmentes érczkoporsókból minden nagyságban sima és díszes kiállításban.

Nagy raktár saját gyártmányú fakoporsókból minden fajta és nagyságban a legválasztékosabb kiállításokban és olcsó árakban.

Végül pedig utánjárás megkímélés és kényelem tekintetéből, van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a brassói halotti társaságban beállt tagoknak a halálesettel esedékessé vált részvényük „könyvecskéjük” intézetemnél készpénz gyanánt fogadtatik el a teljes értékben.

Előforduló haláleseteknél bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérni, és maradok kiváló tisztelettel

TUTSEK E.,

temetkezési intézet-tulajdonos.

(52) 3—24

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

(90) 2-6

Zsigmond Áron

fűfiszabó,

a ki 9 évig mint szabász működött t. SCHWARZE és BARTHA urak üzletében,

teljesen új szabó-üzletet

nyitott

Brassó, klastrom-utca 8. sz. alatt.

Raktáron lesznek a legújabb divatu brünni, angol s francia szövetek, nemkülönben a brassóiak is.

Kitűnő szabás, gondos munka s olcsó árak által igyekezni fog a n. é. közönség mindennemű igényeit kielégíteni, — csak kéri kegyes pártfogását.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Kitűnő szabás.

Huzás már jövő Hóban!

Kincsem 1 sorsjegy 11 csak 10

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váci-utca 6. sz.

Van szerencsém a mélyen tisztelt jogkereső közönség becses tudomására hozni, hogy

ügyvédi irodámat

Brassóban, belváros, nagy-utca 528. szám alatt megnyitottam.

Kijelentem, hogy előforduló megbízások esetében, pontos és lelkiismeretes működés leendő feladatomban.

Brassó, 1886. márczius 1.

Kiváló tisztelettel

Dr. Vajna Gábor,

ügyvéd.

(91) 1—2

„BUREAU CONCORDIA“

(88) 2—6

hatóságilag engedélyezett, foglalkozást közvetítő és cselédszerzési intézet BRASSÓBAN, főpiacz 326. sz. alatt, a városkapitányság mellett.

Az alázattal alólírotnak van szerencséje a t. cz. közönségnek illetéjesen jelenteni, miszerint én egy már érezhetővé vált szükségleten segítő, az itteni főpiaczon egy közvetítő üzletet nyitottam, és különös megtiszteltetésnek fogom tartani, ha becses megbízásaival felkerestetném s szerencsémnek tartandom azokat mindenkor készséggel és a legpontosabban végrehajtani.

Mindazon tisztelt szolgálatadók és szolgálatot keresők, kik a fenti czimemhez fordulni hajlandók, meggyőződhetnek arról, hogy főfőrekvésem oda irányul, lelkiismeretes, igazságos és gyors eljárás által tisztelt megbízóimat kielégíteni és hogy üzletemnek kiterjedtséget s jó hírnevet szerezzek.

A t. cz. közönség becses megbízását elvárva, maradok tisztelettel

Töpfner Frigyes.

Elismerési oklevél.

1873.

Bécsi világkiállítás.

BEER J. unokaöcscse

butorgyári raktára

Brassó, nagy-utca 526. sz.

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát kizárólag jól, rendszeren s gondosan dolgozott butorokban a legolcsóbb árak s biztos kezesség mellett.

Ugyanitt díofa s egyéb tönkök vásároltatnak. (87) 3—20

Sorsjegyek kaphatók a „Brassó” kiadóhivatalában.